

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2003-02-19

NR: 14

KONTAKT: Tomas Lundberg, pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Sveriges roll i den europeiska ekonomin

Vice riksbankschef Lars Nyberg talade idag på Commerzbank Securities kapitalmarknadskonferens om Sveriges roll i den europeiska ekonomin och Riksbankens roll i EMU-processen. Nyberg poängterade vikten av ett robust ramverk för finanspolitiken inför ett eventuellt införande av euron. Nyberg menade vidare att 1 januari 2006 är bästa datum för ett EMU-inträde samt lyfte fram behovet av ökad samordning och harmonisering av regelverk och myndigheternas tillsyn av de finansiella marknaderna i EU.

"Skulle Sverige införa euron får Europeiska centralbanken huvudansvaret för inflationsbekämpningen. Samtidigt får finanspolitiken axla ett större ansvar för stabiliseringen i de lägen då svensk ekonomi avviker från den genomsnittliga utvecklingen, framför allt i ljuset av att ECB avväger penningpolitiken med hänsyn till utvecklingen i euroområdet som helhet och inte skall ta hänsyn till enskilda länder. För att möta det ökade ansvaret tror jag det är angeläget att finanspolitiken ges ett ramverk som skapar tydliga, transparenta och förutsägbara former för det stabiliseringspolitiska uppdraget, såsom Riksbanken framförde i remissen på utredningen om "Stabiliseringspolitik i valutaunionen". Det nuvarande ramverket med överskottsmål och budgettak har spelat en avgörande roll för att etablera förtroende för svensk ekonomi. Håller vi fast vid detta är förutsättningarna goda för att hantera konjunktursvängningar även om vi går med i EMU. Den omdebatterade Stabilitets- och tillväxtpakten som begränsar nivån på underskott i de offentliga finanserna ska därmed inte behöva vara något problem för Sverige. Det framstår ibland i den offentliga diskussionen som om problemet med Stabilitetspakten är den fastställda gränsen för underskott i den offentliga sektorn. I själva verket har de statsfinansiella obalanser som idag leder till för stora underskott byggts upp av en alltför generös finanspolitik under de föregående åren av god tillväxt. En ordning som lägger en grund för en långsiktig hållbar politik även i högkonjunkturer hade varit välkommen för de länder som idag brottas med allt för stora underskott. Där bör fokus i debatten ligga, inte i att försöka ändra på regelverket i en lågkonjunktur när de största länderna hamnat i knipa."

"Det framstår ibland i debatten inför folkomröstningen om euron som om Sverige skulle tyngas ned av att dela valuta med länder som haft svag tillväxt de senaste åren, exempelvis Tyskland. Men det är inte ett deltagande i EMU som gör Tyskland viktigt för Sverige. Påverkan från euroområdet på svensk ekonomi kommer från att Tyskland och andra

■ euroländer tillhör våra främsta handelspartner. Denna påverkan finns där oberoende om Sverige inför euron eller ej. Hur än folkomröstningen om euron går har de olika förslag om reformer av arbetsmarknad och skattesystem som diskuteras i de tre största euroländerna, Tyskland, Frankrike och Italien, stor betydelse för Sveriges ekonomiska framtid", sade Nyberg.

"Jämför man Europa med USA är det intressant att notera de stora skillnaderna i andelen personer i arbete. Produktiviteten har visserligen utvecklats starkare i USA än i Europa sedan andra halvan av 1990-talet men den verkligt stora skillnaden mellan USA och euroområdet består i antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta som andel av befolkningen, där europeiska länder utvecklats betydligt svagare. USA:s fördel gentemot Europa ligger bland annat i ett friare flöde av arbetskraft, bättre utnyttjande av arbetskraften och en ökad invandring. I ett längre perspektiv missgynnas dessutom Europa av en befolkningsstruktur med väsentligt större andel äldre än i USA", sade Nyberg.

Nyberg berörde också den svenska finansiella sektorns euroförberedelser:

"Under en längre tid har Riksbanken följt förberedelsearbetet i den finansiella sektorn inför ett eventuellt valutabyte. I Sverige är alla de största aktörerna nära integrerade med betalningssystemet, varför en övergång till euron kräver många parallella förberedelser. Från den synpunkten är det välkommet att tid ges för tester och kontroller, så att felriskerna i det finansiella systemet kan minimeras. Riksbanken stöder att en övergång kan ske den 1 januari 2006 och att sedlar och mynt börjar bytas ut vid samma tidpunkt som kronans kurs låses mot euron".

"Riksbankens uppgifter när det gäller finansiell stabilitet kommer i allt väsentligt att bestå om Sverige träder in i valutaunionen. I takt med den starkare integrationen på det finansiella området blir frågorna om finansiell stabilitet också allt viktigare i EU. Det är angeläget att tillsynen utvecklas i takt med att de finansiella riskerna förändras och de finansiella marknaderna integreras. Regelverket och tillsynen måste harmoniseras för att kunna tjäna sina syften utan att utgöra hinder för en stigande effektivitet. Olika traditioner när det gäller tillsyn och olika organisation av frågorna kring finansiell stabilitet och krishantering gör att det arbetet ibland går oroväckande sakta", avslutade Nyberg.